

SLOVENŠČINA–6. a

Navodila za samostojno delo

- Ponedeljek, 25. 5. 2020

- **TEMA: Nedoločnik in namenilnik**

- **Najprej preglej rešitve in po potrebi popravi.**

1. naloga:

Po smislu, npr.:

Preden začne kolesar kolesariti, **mora dobro preveriti opremo.**

Držati se mora **utrjenih/označenih poti.**

Ne sme voziti povsem zunaj poti, **saj je taka vožnja nevarna.**

Ob srečanju s planinci ali pohodniki jim mora dati prednost.

Na poti je treba biti obziren **do narave.**

Gorski kolesarji ne smejo povzročati **hrupa/škode.**

Za vožnjo ponoči ali zvečer/V mraku in poltemi morajo obleči svetlejša oblačila.

Zapirati morajo **vrata in zaščitne ograje (na pašnikih).**

2. naloga:

Po smislu, npr.:

Zavedati se mora svojih telesnih omejitev.

S sabo mora imeti dovolj vode.

3. naloga:

a) Preden **začne** kolesar z vožnjo, vedno dobro **preveri** opremo.

Kadar gorski kolesarji **srečajo** planince, jim vedno **dajo** prednost.

b) Glagoli se med seboj razlikujejo v glagolski osebi/**številu**/času.

Pojasnilo: V 1. povedi sta oba glagola v ednini, v 2. povedi pa v množini.

4. naloga:

a)

1. stolpec	Oseba	Število	2. stolpec
začne	3. os.	ed.	kolesariti
se mora	3. os.	ed.	držati
ne sme	3. os.	ed.	voziti
mora	3. os.	ed.	dati
je (treba)	3. os.	ed.	biti
ne smejo	3. os.	mn.	povzročiti
morajo	3. os.	mn.	obleči
morajo	3. os.	mn.	zapirati

b) DA **NE**

c) Glagolom v prvem stolpcu/ /prvem in drugem stolpcu/ samo v drugem stolpcu/ v nobenem od njiju.

č) Glagoli so končujejo na -i/-**či**/-eti/-**ti**/-eči/-iti/-ati.

d) A Ob pridevnikih.

B Ob samostalnikih.

C Ob glagolih.

Č Ob zaimkih.

f) **začne, se mora, ne sme, je treba, (ne smejo), (morajo)**

➤ **PONOVNO** preberi razlago.

Vsak glagol ima dve vrsti oblik: **osebno** (npr. pišem) in **neosebno** (npr. pisati). Neosebne glagolske oblike so vse tiste, ki ne izražajo vršilca dejanja ... oz. ne izražajo osebe in števila (npr. pisati). Najbolj značilni neosebni glagolski obliki sta **nedoločnik** (pisati) in **namenilnik** (pisat). Nedoločnik se v knjižnem jeziku končuje na -ti oz. -či (npr. pisati, reči), v neknjižnem pa večinoma na -t oz. -čt (npr. pisat, rečt). Pri sporočanju ga uporabljamo le v določenih položajih, in sicer – za naklonskim ali faznim glagolom (prim. moram/smem/hočem/želim pisati – začnem/pričnem/končam/neham/nadaljujem pisati).

Namenilnik se v knjižnem jeziku končuje na -t oz. -č (npr. pisat, reč), v neknjižnem pa večinoma na -t oz. -čt (npr. pisat, rečt) – torej tako kot pogovorni nedoločnik. Uporabljamo ga samo v enem položaju, tj. za glagolom premikanja, npr. grem pisat.

➤ V zvezek napiši naslov **NAMENILNIK** in PREPIŠI pravilo, DZ II, stran 71 (v rumenem okvirčku).

➤ **Vzemi delovni zvezek in reši** naloge 6–8, str. 70–72.

☺ *Za hitrejše pa še neobvezna naloga, DZ, str. 70, nal. 5.*